

КАФЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ І МУЗИЧНОЇ ФОЛЬКЛОРИСТИКИ

Новітні тенденції в українській композиторській творчості кінця ХХ – ХХІ ст.

Освітній ступінь	«Магістр»
Спеціальність	В5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво» Композиція

Курс	1-й
Семестр	2-й

Статус	Обов'язкова
--------	-------------

ECTS	5
Годин	150
Лекції	40
Семінари	40
Самостійна робота	70

Форма контролю	Залік
----------------	-------

Інформація про викладача

ПІБ	Дерев'янченко Олена Олександрівна, кандидатка мистецтвознавства, доцентка кафедри історії української музики та музичної фольклористики Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського.
Профіль викладача	ORCID: https://orcid.org/0000-0001-9498-5004 https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=B8AXr48AAAAJ
e-mail	ederevyanchenko2015@gmail.com

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є висвітлення творчості представників сучасних композиторських шкіл України періоду Незалежності в контексті провідних жанрових та естетико-стильових тенденцій розвитку світового музичного мистецтва.

Основними завданнями дисципліни є:

– усвідомити соціокультурні та естетико-стильові засади сучасного періоду розвитку української музичної культури;

- – виявити характерні риси естетики та поезики окремих жанрових або стильових систем творчості;
- – проаналізувати показові для розвитку певного жанру або естетико-стильової тенденції музичні твори;
- – охарактеризувати творчість провідних митців сучасності різних композиторських шкіл України;

- усвідомити картину розвитку української музики пострадянського періоду в контексті світового музичного мистецтва кінця XX–XXI століття.

Вимоги до знань та вмінь. Студент повинен:

знати:

- основні тенденції жанрового та естетико-стильового розвитку українського музичного мистецтва періоду Незалежності, історичний та соціо-культурний контекст їх функціонування;
- особливості розвитку провідних жанрів українського музичного мистецтва кінця XX–XXI століття;
- творчість провідних композиторів та специфіку відтворення певної жанрової та естетико-стильової тенденції в творчості митця;
- передбачені програмою музичні твори різних жанрів, створені представниками різних композиторських шкіл України.

вміти:

- визначити основні тенденції жанрового та естетико-стильового розвитку українського музичного мистецтва пострадянського періоду; навести художні приклади, що їх демонструють;
- проводити паралелі розвитку українського та світового музичного мистецтва, аналогії з розвитком інших видів українського мистецтва;
- висвітлити історичне підґрунтя, прослідкувати генезис формування певних жанрових та естетико-стильових тенденцій;
- назвати та охарактеризувати типологічні різновиди провідних жанрів українського музичного мистецтва кінця XX–XXI століття;
- виявити особливості естетики та стилю творчості видатних представників сучасної української музичної культури;
- проаналізувати сучасний музичний твір з точки зору художньої концепції, композиції, драматургії, рис стилістики; оцінити його естетико-художні якості;
- адекватно розуміти та використовувати термінологію й аналітичний інструментарій сучасних мистецтвознавчих студій.

Програмні компетентності

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)

- СК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- СК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
- СК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській / композиторській / педагогічній діяльності.

- СК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- СК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
- СК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

Програмні результати навчання

- ПРН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
- ПРН 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
- ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських та педагогічних інтерпретацій.
- ПРН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПРН 10. Приймати ефективні рішення в галузі культури і мистецтва, аналізувати альтернативи та оцінювати ризики.

Добір музичних творів для ознайомлення та аналізу зумовлений прагненням висвітлити творчість представників різних композиторських шкіл України та основні тенденції жанрового й стильового розвитку, рівнем художності самих творів та мірою доступності фоно-, відео- і нотографічних джерел. Списки музичних творів та музикознавчої літератури можуть змінюватись і доповнюватись відповідно до сучасного рівня знань та конкретних умов ведення курсу.

ПЕРЕЛІК ТЕМ

Змістовий модуль 1. Тенденції розвитку української композиторської творчості кінця ХХ – початку ХХІ століття

Тема 1. Світоглядні чинники та соціокультурні тенденції розвитку.

Тема 2. Загальна характеристика тенденцій жанрового та стильового розвитку.

Змістовий модуль 2. Творчість композиторів Центральної України

Тема 1. Жанрово-стильова панорама творчості сучасних київських композиторів.

Змістовий модуль 3. Творчість композиторів Західної та Південної України

Тема 1. Жанрово-стильова панорама творчості сучасних львівських композиторів.

Тема 2. Жанрово-стильова панорама творчості сучасних одеських композиторів.

Змістовий модуль 4. Творчість композиторів Східної України

Тема 1. Жанрово-стильова панорама творчості сучасних харківських композиторів.

Тема 2. Творчість композиторів Донеччини, Дніпропетровщини та Криму

ФОРМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Лекційне навчання, семінарські заняття та самостійна робота.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Messenger.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

З метою визначення рівня та якості знань і практичних навичок, набутих у процесі засвоєння курсу «Новітні тенденції в українській музиці кін. ХХ-ХХІ ст.», у навчальному плані передбачено диференційований залік у кінці навчального року.

ЗАЛІКОВІ ВИМОГИ

Формою підсумкового контролю якості навчання є складання усного заліку. Якість відповіді оцінюється за стобальною шкалою оцінювання.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	20
2.	Конспект першоджерел, що допомагають глибше зрозуміти тему / есе на тему	5
3.	Презентація досліджень за обраною тематикою	15
4.	Відвідування лекцій	10
5.	Залік	50
	Всього	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань та вмінь студента здійснюється за наступними параметрами:

1. Знання історико-культурологічного матеріалу.
2. Оцінка соціокультурних умов розвитку музичного мистецтва на певному історичному етапі.
3. Вміння надати загальну панораму музичного мистецтва певного періоду.
4. Знання історії розвитку основних музичних жанрів.
5. Знання основних персоналій, подій і фактів історії музики в межах програми.
6. Знання музичних творів у межах програми.
7. Уміння порівнювати та узагальнювати музичні явища.
8. Володіння методикою музичного аналізу.
9. Уміння скласти логічний план відповіді.
10. Уміння навести музичні приклади.

Оцінка «відмінно» («А»), 90–100 балів):

1. Глибоке знання історико-культурологічного матеріалу.
2. Глибока оцінка соціокультурних умов розвитку музичного мистецтва на певному історичному етапі.
3. Відмінне вміння надати загальну панораму музичного мистецтва певного періоду.
4. Глибоке знання історії розвитку основних музичних жанрів
5. Глибоке знання основних персоналій, подій і фактів історії музики в межах програми.
6. Глибоке знання музичних творів у межах програми.
7. Відмінне вміння порівнювати та узагальнювати музичні явища.
8. Відмінне володіння методикою музичного аналізу.
9. Відмінне вміння скласти логічний план відповіді.

10. Відмінне вміння навести приклади музичних творів.

Оцінка «добре» («В» 82–89 та «С» 74–81):

1. Добре знання історико-культурологічного матеріалу.
2. В цілому правильна оцінка соціокультурних умов розвитку музичного мистецтва на певному історичному етапі.
3. Добре вміння надати загальну панораму музичного мистецтва певного періоду.
4. Добре знання історії розвитку основних музичних жанрів.
5. Добре знання основних персоналій, подій і фактів історії музики в межах програми.
6. Добре знання музичних творів у межах програми.
7. Добре вміння порівнювати та узагальнювати музичні явища.
8. Добре володіння методикою музичного аналізу.
9. Добре вміння скласти логічний план відповіді.
10. Добре вміння навести приклади музичних творів.

Оцінка «добре» («С» 74–81):

1. Достатньо добре знання історико-культурологічного матеріалу.
2. Частково правильна оцінка соціокультурних умов розвитку музичного мистецтва на певному історичному етапі.
3. Достатньо добре вміння надати загальну панораму музичного мистецтва певного періоду.
4. Достатньо добре знання історії розвитку основних музичних жанрів.
5. Достатньо добре знання основних персоналій, подій і фактів історії музики в межах програми.
6. Достатньо добре знання музичних творів у межах програми.
7. Достатньо добре вміння порівнювати та узагальнювати музичні явища.
8. Достатньо добре володіння методикою музичного аналізу.
9. Достатньо добре вміння скласти логічний план відповіді.
10. Достатньо добре вміння навести приклади музичних творів.

Оцінка «задовільно» («D» 64–73):

1. Задовільне знання історико-культурологічного матеріалу.
2. Нестійка оцінка соціокультурних умов розвитку музичного мистецтва на певному історичному етапі.
3. Певне вміння надати загальну панораму музичного мистецтва певного періоду.
4. Задовільне знання історії розвитку основних музичних жанрів
5. Задовільне знання основних персоналій, подій і фактів історії музики в межах програми.
6. Задовільне знання музичних творів у межах програми.
7. Задовільне вміння порівнювати та узагальнювати музичні явища.
8. Задовільне володіння методикою музичного аналізу.
9. Задовільне вміння скласти логічний план відповіді.
10. Задовільне вміння навести приклади музичних творів.

Оцінка «задовільно» («E» 60–63):

1. Часткове знання історико-культурологічного матеріалу.

2. Часткова та неточна оцінка соціокультурних умов розвитку музичного мистецтва на певному історичному етапі.
3. Частково сформоване вміння надати загальну панораму музичного мистецтва певного періоду.
4. Часткове знання історії розвитку основних музичних жанрів
5. Фрагментарне знання основних персоналій, подій і фактів історії музики в межах програми.
6. Часткове знання музичних творів у межах програми.
7. Частково сформоване вміння порівнювати та узагальнювати музичні явища.
8. Часткове володіння методикою музичного аналізу.
9. Логічний план відповіді має суттєві недоліки.
10. Часткове вміння навести приклади музичних творів.

Оцінка «незадовільно» («FX» 35–59):

1. Слабке знання історико-культурологічного матеріалу.
2. Відсутня оцінка соціокультурних умов розвитку музичного мистецтва на певному історичному етапі.
3. Невміння надати загальну панораму музичного мистецтва певного періоду.
4. Незнання історії розвитку основних музичних жанрів
5. Незнання основних персоналій, подій і фактів історії музики в межах програми.
6. Незнання музичних творів у межах програми.
7. Невміння порівнювати та узагальнювати музичні явища.
8. Не володіння методикою музичного аналізу.
9. Невміння скласти логічний план відповіді.
10. Невміння навести приклади музичних творів.

Оцінка «незадовільно» («F» 1–34):

Студент не опанував навчальний матеріал, не відвідував заняття, не здавав семінари, не виконував завдання для самостійної роботи. Відповіді на всі поставлені запитання фрагментарні або взагалі відсутні. Компетентності не сформовані, програмні результати не досягнуті.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Національна шкала Оцінка ECTS	100-бальна система	Перелік виконаних складових самостійної роботи
Відмінно А	90–100	Письмове виконання 90-100% питань самостійної роботи, виступи на семінарських заняттях з доповідями за питаннями самостійної роботи, підготовка презентації
Добре В	82–89	Письмове виконання 80-90% питань самостійної роботи, виступи на семінарських заняттях з доповідями за питаннями самостійної роботи
Добре С	74–81	Підготовка письмових робіт у обсязі 70-80%, відсутність виступів на семінарських заняттях з доповідями за питаннями самостійної роботи
Задовільно D	64–73	Підготовка письмових робіт у обсязі 60-70%, відсутність виступів на семінарських заняттях з доповідями за питаннями самостійної роботи
Задовільно E	60–63	Підготовка письмових робіт у обсязі 50 %, відсутність виступів на семінарських заняттях

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Берегова О. М. Інтеграційні процеси в музичній культурі України ХХ – ХХІ ст.: монографія . Київ : Інститут культурології НАМ України, 2013. 232 с.
2. Берегова О. М. Тенденції постмодернізму в українській камерній музиці 80–90-х рр. ХХ сторіччя : монографія. Київ, 1999. 140 с.
3. Вербицька-Шокот І. В. Жанр реквієму в хоровій творчості українських композиторів порубіжжя тисячоліть: автореф. дис. ... канд. мист. : спец. 17.00.03. Харків, 2007. 17 с.
4. Герасимова-Персидська Н. О. Нове в музичному хронотопі кінця тисячоліття // Українське музикознавство. Вип. 28. Київ, 1998. С. 32–39.
5. Гриця С. Й. Леся Дичко в житті і творчості. Дрогобич : Посвіт, 2012. 272 с.
6. Драч І. С. Харківська композиторська школа : доля і позиція в культурі. URL: <http://jgreenlamp.narod.ru/charc.htm>.
7. Драч І. С. Композитор Віталій Губаренко. Аспекти вияву творчої індивідуальності : монографія. Харків : Акта, 2021. 362 с.
8. Заранський В. І. Український скрипковий концерт : навч. посіб. Львів : Сполом, 2003. 222 с.
9. Зінкевич О.С. Українська симфонія 1970—1980-х років. Генетико-типологічний аспект. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2023. 223 с.
10. Кияновська Л. О. Галицька музична культура ХІХ–ХХ ст. : навчал. посібник. Чернівці : Книги–ХХІ, 2007. 424 с.
11. Кияновська Л. О. Мирослав Скорик: людина і митець : монографія. Львів, 2008. 588 с.
12. Кияновська Л. О. Сад пісень Івана Карабиця : монографія. Київ : ДУХ І ЛІТЕРА, 2017. 288 с.
13. Кияновська Л. О. Соціокультурна парадигма Львівської композиторської школи // Музика в просторі сучасності : Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 68. Київ, 2007. С. 38–47.
14. Кияновська Л. О. Який сьогодні стиль на дворі? // Науковий вісник НМАУ. Вип. 119: Наукові діалоги з Н. О. Герасимовою-Персидською. Київ, 2017. С. 65–90.
15. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. Львів : Наукове товариство ім. Т. Шевченка, 2000. 285 с.
16. Корній Л. П., Сюта Б. О. Українська музична культура. Погляд крізь віки. Київ : Муз. Україна, 2014. 592 с.
17. Кравченко А. І. Культурологічні виміри камерно-інструментального мистецтва Одеси (кінець ХХ – початок ХХІ століть) : монографія. Київ : НАКККіМ, 2015. 216 с.
18. Овсяннікова-Трель О. «Нова простота» як системний жанрово-стильовий феномен в сучасному музичному мистецтві. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 448 с.
19. Розенберг Р. Л. Одеська композиторська школа. Одеса : Астропринт, 2013. 328 с.

- 20.Северинова М. Ю. Архетипи в культурі у проекції на творчість сучасних українських композиторів : монографія. Київ : НАКККіМ, 2013. 300 с.
- 21.Северинова М. Ю. Художньо-світоглядні традиції у творчості українських композиторів 80–90-х років ХХ ст. : автореф. дис ... канд. мист. : спец. 17.00.01. Київ, 2002. 20 с.
- 22.Соломонова О.Б. Специфіка національної ідентифікації в українській академічній музиці від Миколи Лисенка до сучасності // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 141. Київ, 2024. С. 8–25.
- 23.Станіславська К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури: монографія. Київ : НАКККіМ, 2016. 352 с.
- 24.Сюта Б. О. Музична творчість 1970–1990-х років: параметри художньої цілісності. Київ : Грамота, 2006. 256 с.
- 25.Сюта Б. О. Проблеми організації художньої цілісності в українській музиці другої половини ХХ століття : монографія. Київ, 2004. 120 с.
- 26.Тукова І. Г. Музика та природознавство. Взаємодія світів в умонастроях епох ХVІІ– початок ХХІ століття. Харків : «Акта», 2021. 456 с.
- 27.Ущипівська О. М. Культурно-мистецьке життя Донеччини (кінець ХІХ – початок ХХІ ст.) : монографія. К. : Вид. ПАРАПАН, 2011. 480 с.
28. Щетинський О. Лнії – перехрестя – акценти. Композитор Леонід Грабовський : бесіди, статті, матеріали. Харків : «Акта», 2017. 780 с.

Додаткова література

1. Афоніна О. С. Сучасна українська музика у вимірах європоцентризму : монографія. К. : НАКККіМ, 2012. 163 с.
2. Баланко О. М. Українська камерно-вокальна музика кінця ХХ – початку ХХІ ст. як виконавський феномен : автореф. дис. ... канд. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Одеса, 2017. 19 с.
3. Білоусова С. В. Донецька школа домрового виконавства: етапи розвитку, методологічні засади, регіональна складова репертуару : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ, 2021. 19 с.
4. Бондар Є. М. Художньо-стильовий синтез як феномен сучасної хорової творчості. Одеса : Астропринт, 2019. 388 с.
5. Бондаренко А. І. Електронна музика в Україні останньої третини ХХ — початку ХХІ століття : дис. ... канд. мистецтвознавства / спец. 26.00.01 Теорія та історія культури. Київ, 2021. 293 с.
6. Вакула Н. О. Інструментальні концерти львівських композиторів у ментальному просторі Галичини (1970–2000 рр.) : автореф. дис. канд. мистецтвознавства / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Львів, 2007. 19 с.
7. Варакута М. І. Жанр хорової мініатюри в сучасній українській музиці (на прикладі творчості В. Зубицького) : автореф. дис. канд. мистецтвознавства / спец. 17.00.03. Музичне мистецтво; ОДМА ім. А. В. Нежданової. Одеса, 2011. 17 с.
8. Вербицька-Шокот І. В. Жанр реквієму в хоровій творчості українських композиторів порубіжжя тисячоліть: автореф. дис. ... канд. мист. : спец. 17.00.03. Харків, 2007. 17 с.
9. Гарькава І. О., Зосім О. Л. Християнські ідеї та образи у творчості Юрія Іщенка: монографія. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 224 с.
10. Гончаров А. О. Неофольклористичні тенденції у баянній творчості В.Зубицького : автореф. дис. ... канд. мист. / спец. 17.00.03. Музичне мистецтво. Київ, 2006. 19 с.
11. Гречуха Н. Г. Неоміфологічні тенденції в хоровому мистецтві України 80-90-х років ХХ ст. : автореф. дис. ...канд. мист. / спец. 17.00.01. Київ, 2007. 20 с.

12.Гуркова О. М. Творчість І. Карабиця в контексті жанрово-стильових тенденцій в українській музиці останньої третини ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ, 2016. 18 с

13.Дерев'янченко О. О. Філософсько-трагедійна складова художньої концепції опери «Мойсей» Мирослава Скорика // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 133 : Історія музики: проблеми, процеси, персоналії. Київ, 2022. С. 160–176.

14.Дерев'янченко О. О. Шевченківська тема в творчості донецьких композиторів // VIII Міжнародний конгрес україністів. Мистецтвознавство. Культурологія : зб. наук. ст. / голов. ред. Г. Скрипник; НАН України ; МАУ ; ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2017. С. 70–83.

15.Заверуха О. Л. Сучасне хорове письмо: генеза та функціонування (на матеріалі творчості українських композиторів кінця ХХ – початку ХХІ століть) : автореф. дис. ... канд. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Харків, 2014. 20 с.

16.Зінченко В. М. Український балет доби Незалежності: тенденції розвитку, жанрово-інтонаційна специфіка: дис. ... доктора філософії. Київ, 2024. 241 с.

17. Іванніков Т. П. Гітарне мистецтво ХХ століття як феномен творчості. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2018. 392 с.

18. Іванова І. С. Вербальний компонент у сучасній вокальній музиці: способи звукової реалізації (на матеріалі багатоголосних творів а cappella українських авторів) : дис. ... доктора філософії / спец. 025 Музичне мистецтво. Київ, 2024. 247 с.

19.Каменєва А. С. Хорова творчість Михайла Шуха як духовний універсум : дис. ... канд. мистецтвознавства / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Харків, 2020. 220 с.

20.Каплієнко-Ілюк Ю. В. Музичне мистецтво Буковини. Стильові парадигми композиторської творчості ХІХ–ХХІ ст. : монографія. Чернівці : Букрек, 2020. 504 с.

21.Кириленко Я. О. Тенденції розвитку українського хорового концерту 1980–2010 років : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків, 2012. 17 с.

22.Коменда О. Жанрово-інтонаційні джерела тематизму Олександра Козаренка: процес формування творчої індивідуальності // Музикознавчі студії ін-ту мистецтв Волинського нац. ун-ту ім. Лесі Українки та Нац. муз. академії ім. П.І. Чайковського. Вип. 9. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки. 2012. С. 201–231.

23.Коменда О. Універсальна творча особистість Олександра Козаренка // Музикознавчі студії ін-ту мистецтв Східноєвропейського нац. ун-ту ім. Лесі Українки та НМАУ імені П.І. Чайковського. Вип. 14. Луцьк : СНУ ім. Лесі Українки, 2014. С. 13–28.

24.Комлікова А. Українська рок-опера: традиції та аспекти розвитку: дис. ... канд. мист. Київ, 2016. 183 с.

25.Копелюк О. О. Фортепіанна творчість Івана Карабиця : феноменологія стилю : автореф. дис. канд. мистецтвознавства. Харків, 2018. 18 с.

26.Коханик І. М. Взаємодія жанру і стилю в сучасній музиці: від «діалогу» до «полілогу», або нотатки на берегах музичного постмодерну // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 81. Київ, 2009. С. 31–37.

27.Коханик І. М. Про деякі тенденції стильового розвитку української музики рубежу ХХ–ХХІ століть. Київське музикознавство. Вип. 13. Київ, 2004. С. 30–37.

28.Купіна Д. Д. Європейські жанрові традиції в українській органній музиці (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) : монографія. Дніпро : Ліра, 2020. 192 с.

29.Лісняк І. М. Академічне бандурне мистецтво кін. ХХ – поч. ХХІ ст. як відображення провідних тенденцій розвитку сучасної української музичної культури : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03. Музичне мистецтво. Київ, 2017. 24 с.

30.Мануляк О. М. Сакральна творчість львівських композиторів кінця ХХ – початку ХХІ ст. у контексті провідних тенденцій сучасної релігійної музики : автореф. дис. ... канд. мист. : спец. 17.00.03. Львів, 2009. 20 с.

31. Мартинюк Т. Сучасні композитори Запоріжжя (професійна музична культура Південного Сходу) // Наукові записки Тернопільського ун-ту ім. В. Гнатюка. 2000. № 1 (4). С. 48–52.

32. Мельник А. О. Тенденції жанрово-стильової динаміки української скрипкової мініатюри другої половини ХХ – початку ХХІ століть: автореферат дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків, 2013. 19 с.

33. Музичне мистецтво Донбасу: вчора, сьогодні, завтра : зб ст. Київ – Донецьк, 2001. 148 с.

34. Осипенко В. В. Структурно-семантичний інваріант хорового концерту (на матеріалі хорової творчості Ю. Алжнева) : автореф. дис. канд. мист. Харків, 2006. 16 с.

35. Перепелиця М. Ю. Театральність у нетеатральних музичних жанрах творчості Кармелли Цепколенко : автореф. дис. ... канд. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ, 2017. 16 с.

36. Полетаєва О. В. Жанрово-стильові аспекти творчості Ганни Гаврилець : дис. ... доктора філософії : спец. 025 Музичне мистецтво. Київ, 2023. 325 с.

37. Пономаренко О. Ю. Основні тенденції розвитку українського фортепіанного концерту 80–90-х років ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мист. : спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ. 2003. 22 с.

38. Поставна А. К. Образно-стильові парадигми хорової творчості дніпропетровських композиторів // Музикознавство Дніпропетровщини. Вип. 2. Дніпропетровськ, 2002. С. 17–34.

39. Проніна Н. В. Феномен творчості А. Караманова в музичному мистецтві останньої третини ХХ століття (на прикладі творів 1960–1990 років) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства / Спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ, 2011. 19 с.

40. Приходько О. В. Хорова музика а cappella другої половини ХХ – початку ХХІ ст.: теоретичне осмислення і виконавські підходи: автореф. дис. ... канд. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ, 2017. 16 с.

41. Ревенко Н. В. Фортепіанна творчість українських композиторів в контексті розвитку музичної культури України (80–90-ті роки ХХ століття) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства / Спец. 17.00.01. К., 2004. 20 с.

42. Рудь П. В. Еволюція композиторського стилю Олександра Щетинського: автореф. дис. канд. мистецтвознавства / Спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Харків, 2021. 17 с.

43. Рябцева І. М. Цілісність функціонування соціомузичного простору як визначальна ознака сформованості регіональної музичної культури Придніпров'я // Музикознавча думка Дніпропетровщини. Дніпропетровськ : Ю. Сердюк, 2005. С. 5–16.

44. Савчук І. Б. Про деякі особливості збагачення палітри виражальних засобів та функцій виконавця в українській камерній музиці кінця ХХ – початку ХХІ століть // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 106. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2013. С. 226–242.

45. Сидоренко Л. В. Тенденції розвитку камерних вокально-інструментальних жанрів у творчості композиторів України та Польщі останньої третини ХХ – початку ХХІ століть (на матеріалі львівської та катовицької шкіл) : автореф. ... дис. канд. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Львів, 2009. 18 с.

46. Сташевський А. Я. Сучасна українська музика для баяна: виражальні засоби, композиційні технології, інструментальний стиль: монографія. Луганськ : Янтар, 2013. 328 с.

47. Тищенко О. В. Літургія в українській музиці кінця ХХ – початку ХХІ століть (до проблеми співвідношення обряду і жанру) : автореф. дис. канд. мистецтвознавства / спец. 17.00.03 Муз. мистецтво. Київ, 2011. 18 с.

48. Тормахова В. М. Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез : монографія. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 204 с.

49.Тукова І. Г. Функціонування інструментальних жанрових моделей західноєвропейського бароко в українській музиці II половини XX ст. : автореф. дис. ... канд. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ, 2003. 19 с.

50.Тукова І. Г. Звукопошукова тенденція у композиторській практиці другої половини XX – початку XXI століття // Часопис НМАУ ім. П. І. Чайковського. 2019. №3. С. 56-69.

51.Українська музична енциклопедія. Тт. 1-6. Київ : Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, 2006–2023.

52.Утіна А. М. Камерно-інструментальна творчість донецьких композиторів : жанрово-стильові тенденції : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Харків, 2014. 19 с.

53.Харченко Є. В. Інтертекстуальність в українській музиці двадцятого століття: інтонація, жанр, стиль : автореф. дис. канд. мист. / спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ, 2011. 18 с.

54.Черевко К. П. Електронна музика як феномен культурно-цивілізаційних процесів XX — початку XXI століття (до питання методології аналізу) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 Музичне мистецтво. Львів, 2012. 16 с.

55.Чібалашвілі А. О. Концептуальний синтез у сучасній українській культурі (на матеріалі камерної музики) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства / спец. 26.00.01. К., 2015. 16 с.

56.Щітова С. А. Взаємодія гетерогенності та адитивності в регіональній музичній культурі Дніпропетровщини : від витоків до сучасності : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства / Спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Одеса, 2006. 18 с.